

VERENIGINGS NIEUWS

Nieuwe Bureaumedewerkers

De afgelopen maanden zijn drie nieuwe medewerkers in dienst getreden: Virginie Epinat, Dick Bekker en Annemarieke van der Sluijs. In dit nummer van Zoogdier vertellen wij u iets meer over Virginie. In het decembernummer zullen wij u meer over Dick en Annemarieke vertellen.

Virginie Epinat

Virginie Epinat is sinds juni de nieuwe databankbeheerder van de VZZ. Zij is in 1995 in Frankrijk afgestudeerd als landbouwkundig ingenieur en is gespecialiseerd in geografische informatie systemen. Twee dagen per week zorgt zij ervoor dat de databanken van de VZZ een hoge kwaliteit krijgen. Hiervoor spoort zij tegenstrijdigheden op in de huidige bestanden en zoekt ze naar een goede aanpak voor digitale invoer en controle van gegevens. Daarnaast ondersteunt ze de gebruikers van databanken bij het invoeren en opvragen van gegevens. De redactie van Zoogdier vroeg haar naar haar motivatie om bij de VZZ te gaan werken en naar de inhoud van haar functie.

"Ik vind deze baan een heel aantrekkelijke combinatie van puzzelen - de logische problemen oplossen die met databankbeheer gepaard gaan - en bijdragen aan kennis over en bescherming van onze omgeving. Ik vind het daarbij heel prettig om te werken in een kleine structuur en met gemotiveerde leden en werkgroepen. Als databankbeheerder moet je regelmatig met mensen praten om behoeften wat betreft het informatiesysteem goed in kaart te kunnen brengen en om ondersteuning te

Virginie Epinat

bieden. Dit wissel je af met (eenzaam) computerwerk waar je die behoeften vertaalt door databanken aan te passen, op te schonen, aan elkaar te koppelen en oplossingen te bedenken om invoer en opvraag van gegevens voor de gebruikers makkelijker te maken." Voor vragen over de databanken: v.epinat@vzz.nl

Digitale Index Zoogdier

Op de web site van de VZZ (www.vzz.nl) staat een index met artikelen die de afgelopen 10 jaar in Zoogdier stonden. Het is een PDF-bestand. U kunt hem ophalen en met het programma Adobe Acrobat Reader (gratis te verkrijgen bij www.adobe.nl) bekijken. Daarnaast is de index als een databestand beschikbaar (in Dbase, Excel of elk ander gewenst programma; helaas niet voor MacIntosh). In dit bestand staan niet alleen alle titels, maar ook sleutelwoorden uit de inhoud

van de artikelen. Zo kunt u zoeken naar alle artikelen waar de veldmuis in voorkomt of artikelen over wettelijke bescherming van zoogdieren. Dit databestand kunt u bestellen door € 5,45 over te maken naar rekeningnummer 203737 van de Postbank (Nederland) of naar rekeningnummer 000-1486269-35 van de Postcheques/Bank van de Post (België), onder vermelding van 'Digitale Index Zoogdier'.

Giften 50 Jarig jubileum

De afgelopen maanden heeft een groot aantal leden een gift overgemaakt ten bate van het 50-jarig jubileum van de VZZ. Het bestuur van de VZZ is deze leden daar erg dankbaar voor. De giften zullen worden gebruikt voor de organisatie van een tweede feestje ter gelegenheid van het jubileum op 16 november aanstaande en de aanstelling van een databankbeheerder. Wilt u de VZZ ook ondersteunen dan kan dat door een gift over te maken naar giro 203737 ten name van VZZ te Arnhem, onder vermelding van 'gift jubileum'. Leden in België kunnen gebruik maken van rekeningnummer 000-1486269-35 van de Postcheques/Bank van de Post, eveneens ten name van VZZ en onder vermelding van 'gift jubileum'.

Lidmaatschap voor het leven

Op de Algemene Ledenvergadering van 8 april 2000 is het voorstel voor een lidmaatschap voor het leven goedgekeurd. Door een eenmalige storting van € 680,67 kunt u lid voor het leven worden. Leden die al 10 of meer jaar lid zijn kunnen een korting krijgen. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het bureau van de VZZ. Het geld komt ten goede van het Zoogdierfonds.

Schiet bescherming korenwolf door?

Op 12 juli 2002 publiceerde de Volkskrant een betoog van de voorzitter van het VNO-NCW, Jacques Schraven, met de titel "Bescherming korenwolf schiet door". Dit is een aanval op de Habitatrichtlijn en de Flora- en faunawet. Schraven borduurt voort op de intentieverklaring die op 23 april 2002 door een aantal organisaties uit de natuurbeschermingswereld met bouw- en werkgevers en projectontwikkelaars ondertekend is. VNO-NCW stelt dat in de intentieverklaring gevraagd wordt om leefgebieden van beschermde soorten, waar exemplaren van zo'n soort naar toe kunnen worden gebracht. Het beschermde dier krijgt zijn leefomgeving en bedrijven hun economische activiteit. Probleem opgelost!

De VZZ en Vogelbescherming Nederland hebben deze verklaring niet ondertekend, juist om dergelijk misbruik door projectontwikkelaars geen kans te geven, en we verzetten ons tegen de benadering van het VNO-NCW. Wat is er mis met bescherming voor iedere hamsterpopulatie? Als een soort uit Nederland dreigt te verdwijnen, moeten we dan niet alles uit de kast halen om die soort te behouden? Het gaat om een principiële zaak: houdt Nederland zich aan de wet en door hemzelf ondertekende verdragen?

De hamster behoort tot de soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor deze soorten hoeven (in tegenstelling tot de soorten op Bijlage II) geen speciale beschermingszones (gebieden) aangewezen te worden, maar ze moeten in principe wel overal worden gevrijwaard van verstoring en vervolging. De basis van de soortenlijsten op Bijlage II en IV van de Habitatrichtlijn (1992) zijn de Bijlagen I en II van het Verdrag van Bern (1979) geweest, respectievelijk de streng beschermde planten- en dier-

soorten. Bij de totstandkoming van de lijsten van Bijlage II en IV van de Habitatrichtlijn is grondig afgewogen welke plek een soort van het Verdrag van Bern uiteindelijk in de Richtlijn zou krijgen. De volgende eigenschappen van een bedreigde soort hebben geleid tot een keuze voor bescherming via Bijlage IV: relatief groot areaal binnen de Europese Unie, dynamische verspreiding en in belangrijke mate voorkomen in bebouwde omgeving en agrarische gebieden. Eigenschappen die inderdaad in zekere mate opgaan voor de hamster.

In de zaken van de door LNV verleende ontheffingen van de Natuurbeschermingswet heeft de Raad van State afgewogen of er dwingende redenen van openbaar belang waren om hamsters op de bedrijventerreinen GOB Heerlen-Aken en Beitel-Zuid te vangen, te verstoren en hun holen te beschadigen. Hierbij erkent de Raad in zijn uitspraak van 15 januari 2001 dat het scheppen van werkgelegenheid een dwingende reden van groot openbaar belang kan zijn, maar dat is hier onvoldoende aangetoond en bovendien is er onvoldoende onderzoek gedaan naar alternatieven voor verbetering van de regionale werkgelegenheid.

Verder zegt de Raad van State dat LNV in zijn beslissing op bezwaar tegen de verleende ontheffing niet deugdelijk gemotiveerd heeft dat het project geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. LNV had aangekondigd om eventu-

eel aangetroffen hamsters te verplaatsen naar andere, voor hun voortbestaan beter geschikte gebieden. Dit lijkt erg op de hierboven genoemde oplossing van VNO-NCW. Had LNV toen meteen een akker aangekocht en die geschikt gemaakt voor eventueel aangetroffen hamsters, dan had de Raad van State volgens ons daar mogelijk genoeg mee genomen. Wellicht had de projectontwikkelaar wel mee willen betalen.

Er zaten toen echter al geen hamsters meer bij Heerlen. Tijdens de uitspraak van de Raad van State van 15-1-2001 bestond de hele Nederlandse populatie in het wild uit hooguit enkele dieren bij Heer (in de buurt van Maastricht). De eerste nakomelingen van de in Heer gevangen hamsters zijn deze zomer uitgezet op een speciaal voor hen aangekocht en ingericht akkerbouwbedrijf bij Sibbe. Hopelijk zal het hen goed gaan! Een belangrijke eerste stap voor het herstel van de populatie in Nederland.

Wij verwachten van overheid en bedrijfsleven dat ze de les hebben geleerd: voor je het weet is een soort uitgestorven. Het is beter om op tijd te zorgen dat de relevante verspreidingsgegevens bekend zijn, en op tijd maatregelen voor bescherming te nemen.

De Nederlandse zoogdiersoorten op bijlage IV zijn: alle vleermuizen, hazelmuis, bever, hamster, noordse woelmuis, otter en wilde kat.

Werkgroep zoogdierbescherming

Zoogdieren tussen wet en bescherming

Nieuw verschenen in de VZZ-winkel is: 'Zoogdieren tussen wet en bescherming', verslag van een minisymposium. Te bestellen bij het VZZ-kantoor.

Algemene Ledenvergadering en feestelijk middagprogramma

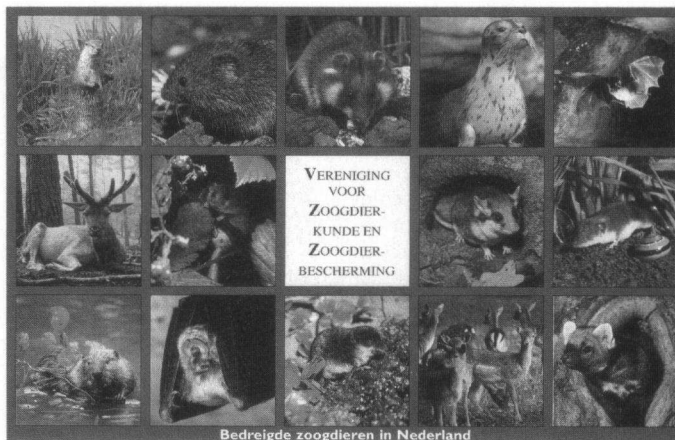
Net als vorig jaar wordt er dit jaar twee keer een Algemene Ledenvergadering gehouden. De najaars ALV wordt gehouden op zaterdag 23 november in Hotel Haarhuis te Arnhem. Het ochtendprogramma omvat de eigenlijke ALV waarin de plannen en de begroting voor 2003 besproken worden. Het middagprogramma is gewijd aan het vijftig jarig jubileum. Er zal een lezing worden gegeven door een zeer bekende Nederlander, een Scheygrondprijz worden uitgereikt en een feestelijke afsluiting plaatsvinden waarvoor ook vertegenwoordigers van bevriende organisaties worden uitgenodigd. Tijdens deze dag is ruimte beschikbaar voor het inrichten van stands voor verkoop en voorlichting. Alle particuliere bedrijven die aan de VZZ zijn gerelateerd kunnen zich hiervoor aanmelden. Wacht niet te lang: vol is vol!!!

Meer informatie over deze dag ontvangt u per post. Noteert u alvast de datum in uw agenda.

Oproep!

Hulp voor de VZZ website

De VZZ beheert twee websites. Eén algemene website over de VZZ (www.vzz.nl) en één over vleermuizen (www.vleermuis.net). Aan beide websites zijn redacties verbonden en mensen die de aangeboden informatie omzetten naar HTML-tekst en op de website zetten. Voor de algemene website www.vzz.nl is dringend behoefte aan versterking van de redactie. Zowel mensen die informatie (over zoogdieren, over activiteiten van de VZZ en andere zoogdierclubs enz.) en illustratiemateriaal verzamelen, als mensen die dit kunnen omzetten naar HTML. Het

gaat om mensen die in hun vrije tijd actief willen deelnemen aan de redactie en het verspreiden van informatie over zoogdieren en de VZZ. Ben jij zo iemand, neem dan contact op met Jasja Dekker of Mieuw van Diedenhoven. Beiden zijn te bereiken door een email te sturen naar: redactie.website@vzz.nl.

Erratum bij ‘Op zoek naar zoogdieren’

In het op 17 mei 2002 verschenen jubileumboek van de VZZ is ondanks een zeer zorgvuldige eindredactie een aantal slordigheden geslopen.

Op pagina 62 wordt in het kader van Dr. S. Broekhuizen gesteld dat hij in 2002 de Scheygrondprijz zal ontvangen. Deze opmerking is echter ook van toepassing op V. van Laar en had derhalve ook in het kader op pagina 40 vermeld moeten zijn.

De laatste twee woorden op pagina 94 ("De das") moeten vervangen worden door "gege-"; de zin loopt op pagina 96 door. De tekst op pagina 100 moet beginnen met "De das ...".

Op pagina 115 moeten zes regels van onderen de woorden "en de twintigste" geschrapt worden.

VLEN-Dag 9 november 2002

De VLEN-Dag 2002 zal ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de Vleermuiswerkgroep Noord-Brabant in deze provincie worden gehouden, in café-restaurant-zalen-centrum "De Fleur & 't Oude Theater", Spoorlaan 56 te Oss. Deze vergaderlocatie ligt tegenover het NS-station en is dus uitstekend per openbaar vervoer te bereiken.

Op het programma staat onder andere een show door Dietmar Nill, de bekende vleermuizenfotograaf. Zaal open: 9.30 uur, opening 10.00 uur, einde 17.00 uur.

Info: Eric Jansen,
tel. 0302722644.
E-mail: eajansen@zonnet.nl